Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди
проклята мара!
Під Україну
єднаймось прапор!
Іван Франко

№ 12 (274)
15 квітня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ПОЗИЦІЯ «ПРОСВІТИ»

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА ЩОДО СИТУАЦІЇ В ДЕРЖАВІ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИСВОЄННЯМ СТЕПАНОВІ БАНДЕРІ ЗВАННЯ ГЕРОЯ УКРАЇНИ

В Україні склалася неприпустима ситуація у зв'язку зі спробою ревізувати присвоєння видатному громадському і політичному діячеві Степанові Бандері звання Героя України.

З подачі комуністів та україножобів організовуються суди, засідання місцевих рад і громадських організацій на Сході України з метою відміни Указу Президента України Віктора Ющенка від 25 лютого 2010 року про присвоєння Голові Проводу ОУН звання Героя України. Все це свідчить про замовний характер цих дій та відсутність елементарних знань з історії України. Про заслуги Степана Бандери перед Україною свідчить праця на цю тему професора В. Сергійчука, видана в трьох томах. Адже ще Президент Леонід Кучма своїм Указом створив групу з дослідження діяльності ОУН та УПА, яка підтвердила боротьбу ОУН–УПА виключно за незалежність України. Слід нагадати, що в проекті українського телебачення «Великі українці» Степан Бандера посів третє місце.

Документи засвідчують, що звинувачення Степана Бандери в колабораціонізмі не відповідає історичній правді, адже з початку липня 1941 року по жовтень 1944 року він був в'язнем гітлерівського концентраційного табору Заксенхаузен, а двох братів закатували в іншому таборі.

На підставі вищенаведеного 16 тисяч просвітян краю вважають, що Ви, пане Президенте, повинні негайно зупинити всю цю дискредитацію українського національно-визвольного руху, її лідера Степана Бандеру та залишити Указ Президента В. Ющенка без змін.

Ухвалено на засіданні Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ЗВЕРНЕННЯ ПРАВЛІННЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО ОО ВУТ «ПРОСВІТА» ім. Т. ШЕВЧЕНКА ДО ПРОСВІТЯН ОБЛАСТІ, ІНТЕЛІГЕНЦІЇ, ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТСТВА, ВСІХ ЖИТЕЛІВ КРАЮ

Незважаючи на те, що в Україні шириться боротьба за звільнення міністра освіти та науки Д. Табачника з посади, як відвертого україножоба, керівництво держави не реаґує на ці вимоги. А міністр тим часом продовжує свій наступ на українську мову в освіті та видав наказ, яким скасував державний іспит з української мови у вищій школі. Вся діяльність міністра спрямована на консервацію стану радянських підходів до переважаючого вживання російської мови над українською. До того ж, усі його зусилля спрямовані на збереження викривленої радянської історіографії стосовно України. А введення тестування учнів мовами національних меншин – новий підступний удар по утвердженню української державної мови, що наслідує Валуєвський та Емський укази часів царської Росії.

Центральне Правління ВУТ «Просвіта» виступило з заявою, в якій засуджує цю діяльність Д. Табачника і підтверджує свою вірність фундаментальним принципам побудови українського суспільства, що не підлягають обговоренню і не можуть бути змінені в жодному разі.

Просвітяни краю цілком підтримують цю позицію, а саме незалежність і територіальну цілісність України, державний статус української мови.

Закликаємо всіх краян не допустити нового наступу на українську історію, мову, освіту, інформацію, європейський вибір та взяти активну участь в акціях протесту проти перебування Д. Табачника на посаді міністра освіти та науки України.

Ухвалено на засіданні Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВІТАННЯ

З ДАЛЕКОГО КРАЮ

Дорогі друзі!

Щиро вітаємо вас і ваших рідних з Великоднем та бажаємо всього найкращого у цей святочний час!

Після вибору нового Президента України нас хвилюють вістки, що статус **державної української мови** може бути загрожений із визнанням сусідньої мови, як другої державної. Знаємо, що за 18 років незалежности України державна мова так і не була уведена в усі ділянки життя громадян України. І коли російськомовна меншість зневажає державну мову і українських героїв, то за це немає їм кари! Такого не має ніде більше в світі!

Знаємо, що просвітяни і освітяни в усіх областях України безутомно працюють, щоб затвердити належне місце українській мові і культурі. Що в багатьох навчальних закладах панує українська мова, але не в усіх! Що бракує українських підручників і книжок, а де ж державна за це відповідальність?

Товариство української мови в США вже існує 20 років і його мета була помагати Україні українськими діяспорними виданнями та спонзорством важливих проектів на початку незалежности української держави. Думали, що за 5–10 років нашої помочі вже не буде потрібно, але виглядає, що це не так! Ми будемо старатися і дальше помагати Вам, але це, очевидно, «крапля в морі». Величезна частина праці ляґає на плечі українських патріотів в Україні, якими є ви. І ми, від щирого серця, бажаємо вам якнайкращих успіхів у вашій важній праці для добра України та її народу!

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

З найкращими побажаннями,
проф. Віра БОДНАРУК,
голова ТУМ ім. Тараса Шевченка у США, штат Флорида

ДІЯ

СПРАВИ ПРОСВІТЯНСЬКІ

Відбулося засідання Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, яке ухвалило ряд важливих рішень з життя просвітян і політичної ситуації в державі.

На засіданні був затверджений кошторис витрат ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка на 2010 рік та штатний розпис апарату об'єднання, ухвалене рішення про організацію магазину «Доступна українська книга» в Народному домі «Просвіта».

Члени Правління обговорили й ухвалили звернення до Президента України з приводу ситуації, яка склалася у зв'язку зі стараннями україножобів переглянути Указ Президента Ющенка «Про присвоєння С. Бандері звання Героя України» та до краян і студентства з приводу дій міністра Д. Табачника. Були вироблені рекомендації головам райміськоб'єднань щодо збирання матеріалів з історії сіл та міст і видання їх з допомогою влади і спонсорів.

Ухвалене рішення про звернення до обласної ради з приводу урочистого засідання обласної ради з нагоди двадцятиліття її першого демократичного скликання.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ПРОТЕСТ

НА ТОМУ СТОЇМО

У Коломиї з ініціативи просвітян, Спілки політв'язнів, КУНу, громадських організацій відбувся круглий стіл за участю директорів шкіл, коледжів, інститутів. На завершення засідання одночасно був ухвалений текст листа на ім'я Президента України, а також Прем'єр-міністра і голови Верховної Ради з вимогою відкликати з посади міністра освіти та науки – масона й україноненависника Д. Табачника.

А на Вічевому майдані відбулося віче, в якому взяли участь студенти і школярі старших класів міста, а також мешканці Коломиї. Віче одноголосно ухвалило заяву-протест на ім'я Президента України, Прем'єр-міністра і голови Верховної Ради з категоричною вимогою зняти з посади міністра освіти та науки Я. Табачника.

«Така наша позиція випливає з далеко не суб'єктивних особистих оцінок цього політика, а спирається виключно на ті висловлювання і дії, які дозволив собі Табачник протягом усієї своєї політичної кар'єри. Так, заява цього урядовця про те, що галичани практично не мають нічого спільного з народом Великої України ні в ментальному, ні в лінґвістичному, ні в політичному плані, провокує міжреґіональну і міжконфесійну ворожнечу, що вже саме по собі передбачає кримінальну відповідальність. Крім цього, Д. Табачник є прихильником однобокого трактування історії, причому його трактування «відбілює» сталінізм і злочини комуністичного режиму. Отже, небезпідставним є те, що цей політик захоче повністю переписати історичну науку на догоду власній позиції та вузькому колу колишніх комуністичних номенклатурників», – йдеться у протесті.

о. Зиновій КАРАСЬ,
почесний член «Просвіти», почесний громадянин Коломиї

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

СТАЛО ТЕПЛІШЕ

Голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло Вишиванюк і голова обласної ради Ігор Олійник відкриють на Косівщині першу чергу підвідного газопроводу, 27 км, для 373 дворів на території Трацької сільської ради. Вартість виконаних робіт – 1 млн. 945 грн.

За словами голови Косівської районної державної адміністрації, депутата обласної ради, заслуженого юриста України Ярослава Шинкарука, довгоочікуваний газ отримають мешканці сіл Трач, Корости, Гуцулівка, Кривоброди і Цуцулин, що входять до Трацької сільської ради. Газопровід збудований коштом спонсорів. Роботи з газифікації тут тривали з 2008 року.

Як зазначив голова РДА Ярослав Шинкарук, друга черга газопроводу, до якої згодом приступлять, – це 12,5 км для 110 селянських дворів. Загальна вартість – 2 млн. 642 тис. грн.; протяжність – 39,5 км.

Н. К.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

КРАПЛИНКА СЕРЦЯ – ДІТЯМ!

Благодійний радіомарафон «Краплинка серця – дітям!», що протягом місяця проходив на радіо «Вежа», завершився концертом місцевих виконавців та аукціоном дитячих робіт у Івано-Франківському академічному обласному музично-драматичному театрі ім. Івана Франка.

Мета акції – збір коштів на придбання одягу, ліків та продуктів харчування для івано-франківського притулку, що знаходиться по вулиці Набережна. Притулок приймає знедолених дітей не лише з Івано-Франківська чи області, а й з усієї України. Зібрані кошти, як і в попередніх акціях, будуть передані на потреби дітей.

Організатор заходу – ТРК «Вежа», співорганізатор – модельне аґентство «Ювента».

Концерт відбувся під патронатом міського голови м. Івано-Франківська Віктора Анушкевичуса.

Н. К.

ОГОЛОШЕННЯ

Обласний Клуб інтеліґенції ім. Б. Лепкого та управління культури міськвиконкому запрошують інтеліґенцію міста і школярів на презентацію підпільного журналу для дітей «Орлики» (№ 3, 1951), виданого воїнами ОУН–УПА шістдесят років тому у глибокому підпіллі і щасливим випадком віднайденого й відтвореного видавничою групою «Грань» Обласного Клубу інтеліґенції ім. Б. Лепкого.

У програмі – доповіді вчених-істориків і літераторів Прикарпаття: директора педінституту ПНУ ім. В. Стефаника Олексія Реги, голови обласної спілки письменників, доцента ПНУ ім. В. Стефаника Євгена Барана, поетеси Ольги Бабій. Ведуча, автор сценарію – Галина Литвин.

У концертній програмі беруть участь учителі й учні ЗОШ № 23, хор Союзу українок під орудою Дарії Циганкової.

Презентація книжки відбудеться **15 квітня 2010 р.** (четвер) **о 15.00** в Центрі патріотичного виховання молоді ім. С. Бандери.

Експонується виставка доцента ПНУ Петра Арсенича.

Вхід вільний.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"! Передплатний індекс 91083

ЗНАЙ НАШИХ

КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТ СВІТОВОГО ЗНАЧЕННЯ

Минає 300 років від обрання гетьманом України Пилипа Орлика та проголошення «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорізького».

Рід Орликів походить із давньої баронської фамілії, поширеної у Чехії, Моравії та Шлезьку. Народився Пилип Орлик у селі Косута, що в Білорусі. З 22 років жив у Києві, де одружився, здобув посаду генерального писаря Війська Запорізького.

Пилип Орлик є величною постаттю. Він був висококультурною людиною, європейцем у повному розумінні цього слова. Соратник Івана Мазепи, перебуваючи в складних історичних обставинах, він послідовно протягом усього життя відстоював право українців на свою незалежну державу. Без його Конституції, дипломатичної діяльності значимість української боротьби того часу могла залишитися лише героїчними спогадами.

«Конституція Пилипа Орлика» є унікальним документом, який дослідники небезпідставно називають однією з перших демократичних конституцій. Головна її ідея – абсолютна незалежність України від Польщі та Росії. Крім визначення території української держави, цей документ визначав права всіх верств населення. Вона як державний акт республіканського спрямування на 80 років випередила ідеї Французької революції.

Тому для нас є надзвичайно важливо у ці дні віддати шану людині, яка торувала дорогу українській незалежності, ще раз звернутися до «Конституції Пилипа Орлика» для того, щоб глибше усвідомити ідеї цього документа.

У Львові за адресою пл. Ринок, 6 відбудеться конференція з нагоди 300-річчя прийняття «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорізького» Пилипа Орлика. Головним доповідачем на ній буде Мирослав Трофимук, кандидат філологічних наук, перекладач «Конституції Пилипа Орлика» на сучасну українську мову.

Конференція відбудеться **20 квітня 2010 року** (вівторок) о 17.00 у Львівському історичному музеї.

P. S. Довідки за телефонами: 2357915, 0676964519.

ФЕСТИВАЛІ

«ПИСАНКА-2010»

У Коломиї в Музеї писанкового розпису у суботу й провідну неділю пройшов фестиваль «Писанка-2010».

Учасники і гості фестивалю мали змогу взяти участь у виставці-продажу творів декоративно-ужиткового мистецтва, конкурсі писанкового розпису, мистецькій програмі фестивалю за участю колективів народної аматорської творчості. Відбулися також українські великодні вечорниці для молоді, розважальна програма «Коломийська забава».

Мистецька програма відбулася за участю колективів народної аматорської творчості. Кожен з учасників свята у подарунок Музею писанкового розпису залишив свою писанку.

ЗНАЙ НАШИХ

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗРАЗКОВОГО

Постановою колеґії управління культури дипломом народного (зразкового) аматорського колективу нагородили жіночий вокальний ансамбль «Квіти ромену» Народного дому «Просвіта» (керівник – Орест Турок) та присвоїли звання «народний аматорський колектив». Цю відзнаку співачки одержали за вагомий внесок у розвиток культури українського народу, високий художній рівень та виконавську майстерність.

Вл. інф.

ТОЧКА ЗОРУ

РОЗДУМИ НА УЗБІЧЧІ

(Продовження. Поч. у № 11)

Разом з первісним накопиченням капіталу розпочалась морально-психологічна деґрадація населення: ті, що вчора називали себе розумом, честю і совістю епохи й знаходились ближче до народного добра, крали, що називається, «покрупному», присвоювали фабрики й заводи, а енерґійні представники його величності народних мас по цеглині розносили тваринницькі ферми і колгоспний ременант.

Усі вони хотіли влади й жити за девізом «маєш владу – маєш все», і тому «новоспечені» нувориші об'єднувались у клани і, маючи владу, легко поборювали національно, по-державницьки орієнтовані громадські об'єднання. Олігархи створюють не одну партію, а декілька для камуфляжу своїх справжніх цілей, демонструючи якусь несправжню боротьбу, опозиційне протистояння тільки для того, щоб нас затягти на свій бік, щоб ми захищали їхні інтереси, і їх обирали до влади.

Отримуючи колосальні надприбутки, великий монополістичний капітал створює не тільки свої політичні партії, але й інфраструктуру до них (преса, радіо, телебачення), щоб навічно залишитись при владі, не дати можливість іншим потенційним громадським силам об'єднатись і втілювати в життя свою політику, а це передусім: соціальна держава та громадянське суспільство, яке повинно створити власну економічну, ідеологічну й політичну вертикаль з власними засобами впливу і безпосередньою участю у владних структурах і представницьких інституціях тощо, щоб аполітичне членське поле громадських об'єднань, просвітян і кооператорів в тому числі, зробити активними членами громадянського суспільства, зробити з них свідому політичну силу як компонент якоїсь неолігархічної партії, щоб поборювати олігархо-чиновницького хижака-експлуататора, що прийшов на зміну комуно-бюрократичному сатрапові, і який «забезпечує» для злиденного народу найвищі податки і найнижчу частку зарплати у ВВП країни, послаблення до нульової позначки функціонування громадських об'єднань. Це вони закликають до спокою, відмовитись від економічної та політичної боротьби: при могильній тиші грабунок для них перетворюється у справжню насолоду.

Кредитна кооперація в Україні, нараховуючи в своїх лавах понад 2,5 мільйона членів і не отримуючи від держави жодних преференцій, фінансової допомоги і пільг, розвивається. Держава жодним чином не залучає фінансові ресурси кредитних спілок для реалізації тих чи інших програм, отже, кредитні спілки головним чином через брак своїх власних коштів не залучені у сферу виробничої діяльності, а продовжують одну і ту ж від самого зародку лінію соціального кредитування, що є різновидом лихварства.

Така модель кредитної спілки є некритично перенесеним аналогом американської чи канадської фінансової установи. Механічне копіювання відбулося без урахування історичного досвіду, часу, обставин і мети їх створення. Справа в тому, що на момент створення кредитних спілок у цих країнах там уже повномасштабно функціонувала ліберальна економіка, а їхні банкіри володіли казковими багатствами, «заробленими» на торгівлі рабами, рабській праці цих нещасних на бавовняних плантаціях, біржових спекуляціях та алкогольній контрабанді. Банківський акціонерний капітал уже ефективно працював у виробничій сфері, а для створення споживацького середовища, яке би придбавало виготовлені на капіталістичних підприємствах товари, досить було й невеликого капіталу, вкладеного тими ж споживачами в кредитні спілки, і тим самим звільнивши монстра від рутинної роботи. Вийшло, як у приказці: і вовки ситі, і вівці цілі. Хоч ніколи «вовк» не відводить свого пильного погляду від «овець», влаштовуючи їм спорадичні, а може, й планові, баталії, щоб ненароком не забули, на чиїй галявині «пасуться».

Утилітарна мета створення кредитних спілок в нашій багатостраждальній неньці була шляхетніша й багатогранніша. Кінцева місія кредитної кооперації, якої ми ще не досягли, і для досягнення якої потрібні усвідомлення мас, зусилля і талант непоодиноких ентузіастів-патріотів – кредитування виробництва. Накопичені понад шість мільярдів гривень в активах системи кредитної кооперації, і які ефективно використовуються для соціального захисту зубожілого населення – скоріше, як не парадоксально, гальмо економічного розвитку нашої економіки, оскільки запозичувані фінанси використовуються не тільки для вирішення нагальних проблем у сімейних бюджетах злидарів, але й для придбання товарів в основній масі іноземного виробництва, що може законсервувати ситуацію невкладання грошей у виробництво на довгі роки.

Не розширило спектр надаваних послуг кредитними спілками й ухвалений 20.12.2001 року Верховною Радою Закон України «Про кредитні спілки» і створення державою реґулятора в особі Державної комісії з реґулювання ринків фінансових послуг. Минуло більш як три роки від дня схвалення розпорядженням Кабінету Міністрів України (07.06.2006 р.) Концепції розвитку системи кредитної кооперації. Нагадаємо ці декларативні наміри Концепції, які так і не стали поворотним пунктом в діяльності уряду.

Обґрунтовуючи схвалення Концепції, підкреслювалось, що воно зумовлене змінами структури економіки, які вимагають необхідності подальшого розвитку всіх сеґментів фінансового ринку і, зокрема, формування розвинутої системи кредитної кооперації. Концепція висвітлює позитивні результати в розвитку кооперативного кредитування щодо забезпечення розв'язання проблем соціально незахищених верств населення і фінансової підтримки суб'єктів малого підприємництва та фермерських господарств, розширення видів кредитування, кількісного зростання кредитних спілок та їх асоціацій. Концепція визначає мету, основні принципи та напрями розвитку, структуру системи кредитної кооперації та шляхи її розвитку. Отут би від замилування сісти та й заплакати. Якби хоч на йоту ці ефемерні плани втілювались держчиновниками в життя.

«Новий курс Ф. Д. Рузвельта: втручання держави в економічне життя нації і перерозподіл податкового тягара на користь мало імущих» – ось як оцінює ефективність реформ президента США письменник Роберт Пен Варрен. А це вже реформація капіталізму на користь соціальної формації. Так для чого чекати, коли ми ще цей клятий капіталізм не збудували, хоч уже і в нас наступила системна криза, а виходом з неї може бути і зміна суспільного устрою. А кооперація і є тим елементом соціально-ринкової економіки, який стимулює економіку шляхом збільшення купівельної спроможності споживача і є антиподом фундаментального лібералізму, коли гроші концентруються тільки у виробників, тобто великих капіталістів.

Відсутність державних програм розвитку і підтримки кооперативного руху в Україні, небажання урядових інституцій стати конструкторами державотворення ще раз переконує в наявності в державі не тільки фінансово-економічної кризи, але й атмосфери прогресуючої інфляції і крах існуючого бачення соціальної і етичної гармонії буржуазного суспільства, що народжується. Мають рацію ті, хто стверджує, що доля української демократії залежатиме від створення й функціонування «низових» структур громадянського самоврядування. Прикладом може бути та ж Швеція з її зразковим державним капіталізмом, чи то соціалізмом. Її громадяни створили стільки самостійних фірм, що на вісім шведів припадає одне підприємство. Шведи втікають від держави й капіталізму.

Анатолій НЕДІЛЕНКО,
голова правління Калуської КС «Самопоміч»

(Далі буде)

ФАКТ

ЯК НЕПРАВДА СТАЄ ПРАВДОЮ ІСТОРІЇ

Полеміка навколо імені С. Бандери відкриває багато цікавого. Зокрема, як можна з білого робити чорне і навпаки.

Свого часу кремлівські вожді доклали багато зусиль, щоб українського лідера часів Визвольних Змагань С. Петлюру зобразити перед світом як погромника гебреїв. Не буду детально спинятися на цій кремлівській акції, скажу тільки, що це був незаперечний наклеп і вигадка. Насправді Петлюра розстрілював організаторів погромів, а в його уряді були міністри-гебреї.

Але світ повірив майстерно сфабрикованій брехні. Читаю статтю про погром у Золочеві, рекомендований читачам «Майдану» одним із його читачів. Розповідаючи про цей погром, організований німецькою дивізією «Вікінґ» з участю місцевих українців та поляків, автор згаданої статті характеризує місцевих погромників так: «Нащадки Хмельницького й Петлюри». Цим пасажем він, по-перше, виключає з числа погромників нащадків Бісмарка й Пілсудського, а по-друге, стверджує, як незаперечний факт, що Петлюра – погромник. Тобто, брехня, запущена московською пропаґандою та московськими аґентами поширилася у світі як правда.

Цей пасаж одночасно свідчить, що автором згаданої статті рухала не потреба об'єктивно висвітлити факти минулого, а якесь майже зоологічне бажання заплямувати українську трудящу людність, як звірів та нелюдів.

Очевидно, що наклепники й дезінформатори цілком певні, що вміло сфабрикована брехня згодом стає правдою історії. Тому спроби фальсифікації минулого мають місце і сьогодні. Особливо приваблює фальсифікаторів бажання прив'язати до гебрейських погромів ОУН та Бандеру. Гра варта свічок. У цьому наклепі зацікавлена Москва, а тепер стає очевидно, що й деякі кола Європейського Союзу. Наклеп, який удався щодо Петлюри, наклепники мають намір повторити і щодо Бандери.

Той же читач «Майдану», який порекомендував статтю про погром у Золочеві, пише у своїй рекомендації таке:

*«…мова йде про Золочівський погром, який серед інших учинили **похідні групи на чолі з Климівим-Леґендою».***

Ця рекомендація змусила мене знайти рекомендовану статтю і прочитати. Стаття справді цікава, бо описує маловідомі широкому загалу факти, дарма, що її написано з незаперечним українофобським ухилом. Але там немає жодного слова ні ***про похідні групи, ні про Климова-Леґенду.***

Іншими словами, звинувачення читача-коментатора лишилося без підтвердження. Якщо коментатор мав якісь інші джерела підтвердження своїх слів щодо похідних груп та Климова-Леґенду, то йому треба було ці джерела вказати, бо стаття, на яку він покликався, його слів не підтверджує.

Читачі ж «Майдану», не читавши рекомендованої статті, будуть думати, що звинувачення висловлене на адресу похідних груп та Климова-Леґенди – правда в останній інстанції. Але досі це звинувачення не має підтвердження.

Якщо згаданий читач не знайде підтвердження своїм словам, то це буде наочний приклад, як породжуються міфи, які згодом стають «правдою історії».

Що ж до правди історії, то варто зацитувати інший цікавий документ, написанні саме в ті часи: перші дні липня 1941 року. Ідеться про внутрішній обіжник ОУН для її членів. Документ оприлюднено 8 лютого 2008 року під час громадських слухань у Службі безпеки України (цитую за публікацією в «Українській правді» «Степан Бандера як дзеркало української влади та опозиції»):

«04–07.07.1941. Представники прибувших до Львова у великому числі відділів гештапа звернулися різними дорогами до українських кругів, щоб українці урядили триденний погром жидів…» «Замість уряджувати маніфестаційні похорони політ'язнів, помордованих большевиками», – говорили вони, – «краще зробити велику відплатну акцію на жидах. Німецькі ані поліційні, ані військові не будуть в цьому перешкоджати…»

«Керівні чинники ОУН, довідавшись про те, подали до відома членам, що це є німецька провокація, щоби скомпромітувати українців погромами, щоби дати претекст німецькій поліції до втручання й «роблення порядку». І найважніше, щоб відтягнути увагу й енергію українського загалу від політичних проблем боротьби за державну самостійність – на слизьку дорогу анархії, злочинів і грабіжництва.

Уже 2-й Великий збір ОУН висказався рішуче проти будь-яких жидівських погромів. Такі тенденції засуджувались, як намагання окупантів відвернути увагу народних мас від корінних проблем визвольної боротьби.

В перші ж дні німецької окупації ці постанови було реалізовано на практиці, забороняючи участь у погромах жидів, і протидіючи німецьким провокаціям.

Тільки завдяки рішучій позиції кадрів ОУН – не дійшло відразу по відході большевиків до масового вирізання жидів у Львові та в інших українських містах, незважаючи на величезну хвилю обурення, яке викликало замордування большевиками 80 тисяч українських політичних в'язнів, і незважаючи на численні провокації німецького гештапа, щоб кинути українців до вирізання жидів.

Цей документ спростовує всі брехні, звідки б вони не виходили. Ясна річ, що в перехідному періоді міжвладдя (на ділі безвладдя) важко було доглянути, щоб ці рекомендації неухильно виконувано. Але факт є фактом, що провід ОУН і особисто Бандера, який на час готування цього обіжника ще був на волі, рішуче виступали проти участи українців у погромах.

Очевидно, що факти минулого не можна розв'язувати одним махом, нехтуючи мудру пораду предків: «сім раз мір – один раз ріж».

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

Зберігаємо правопис автора.

ЗАБАВА

СВЯТКОВИЙ ПЕРЕДЗВІН

В житті кожного християнина Пасха, або, як у нас кажуть, Великдень, свято особливо шановане та величне. І не лише тому, що приходить воно з утвердженням справжньої квітучої і теплої весни, а й тому, що це символ перемоги життя над смертю, добра над злом, світла над пітьмою, віри над безнадією.

«Христос воскрес! Воістину воскрес!»

Прислухайтесь! Чуєте? Разом із міднимиереливами церковних дзвонів ці слова линуть понад світом, доносять радісну звістку в кожну домівку, радуючи весь християнський люд.

«Ой, на горі жито-жито,
На долині овес,
Як всі дзвони задзвонили –
Кажуть: «Христос воскрес!»

А голосніше навіть від святкового передзвону звучить могутній, врочистий хор з веснянок та гаївок. І линуть вони від села до села, від міста до міста, поєднуючи і старих, і молодих, і веселих, і зажурених, запрошуючи їх стати до одного великого святкового кола.

Можливо, знайдуться скептики, які скажуть, що так було колись, а тепер мало хто й пам'ятає всі ці ігрища. Та я насмілюсь заперечити, тому що, перебуваючи 11 квітня на «Великодніх забавах у «Просвіті», я ще раз переконалася, що генетична пам'ять українців невмируща. Бо неможливо інакше пояснити той азарт, з яким виконували гаївки найменші учасники дійства – вихованці дитячого садка «Пізнайко» (музичні керівники – Христина Томенчук та Ірина Романовська) та учасники народного аматорського танцювального колективу «Галицька веселка» Міського народного дому (керівники – Галина та Олександр Ільчуки). Органічно влилися у святкову програму і пісні, які виконували солісти концерту – Світлана Данчук, Артем Левицький, художній керівник Народного дому села Бортники Оксана Слободян.

Відкривали ж святкове дійство господарі обласного Народного дому «Просвіта» – чоловіча хорова капела «Червона калина» та вокальний ансамблю «Квіти ромену» (керівник – Орест Турок), виконавши великодній тропар «Христос воскрес» та «Христос воскрес, радість з неба ся являє». Не відставали від них членкині обласної організації «Жіноча громада» (голова – Михайлина Боднар), представивши на свято гаївки різних районів області. Сподобався глядачам і «Великодній вірш», який прочитала Діанка Федорович. Окрім концертних номерів, глядачі мали можливість помилуватися прекрасними великодніми композиціями, які організували просвітяни Наталія Синиця, Марія Турчин, Ярослава Слуцька та Петро Арсенич.

А родзинкою свята стали гаївки, які співають у селі Бортники, представлені фольклорними колективами, що їх заснувала Надія Гаріжук: «Пацьорки» коледжу бізнесу та інформатики Галицької академії, «Бортницькі молодиці» та «Чорнобривці». Учасники цих колективів змогли приїхати до обласного центру за сприяння голови Бортницького осередку «Просвіти» Галини Слободян. Вони – дуже веселі та енергійні, тож не обмежилися невеличким концертним номером в актовій залі, а вийшли на подвір'я перед Народним домом і довго забавляли там людей. До них спочатку з цікавістю приглядалися, а потім почали приєднуватися й перехожі. Навіть наречені, що проїжджали вулицею, не втрималися і стали у святкове коло.

Свято вдалося на славу. А тому від усього серця висловлюю щиру подяку організаторам: музичному оператору Олегу Боднару, ведучій Марії Солодчук і, звичайно, натхненникові, автору та режисеру-постановнику цього прекрасного дійства Михайлині Боднар. А ще відрадно, що поїздку до обласного центру організували при сприянні обласної «Просвіти».

Христина ПЕТРИЦЯ,
студентка Галицької академії

ПОСТАТІ

ГІДНА ДОНЬКА СВОГО БАТЬКА

Минуло 40 днів, як у м. Ґренобль (Франція) на вісімдесят першому році життя померла визначний педагог, культурно-громадська діячка Галина Хоткевич, донька видатного українського письменника, режисера, композитора, бандуриста, педагога, художника і громадського діяча Гната Мартиновича Хоткевича (1877–1938).

Народилася Галина Хоткевич 2 червня 1929 року у Високому під Харковом. Її дитинство було затьмарене арештом батька, якого за абсурдним звинуваченням у шпигунстві 8 жовтня 1938 року розстріляли в підвалах внутрішньої тюрми НКВД у Харкові.

Відтоді для малої Галини, як і для її родини, почалися тяжкі випробування: тавро «ворогів народу», цькування, голод, побутова невлаштованість. З початком війни Галина разом із матір'ю, Платонидою Володимирівною, перебувала за півкроку до голодної смерті в піднімецькому Харкові. Далі – біженські мандри через Польщу, Румунію, Угорщину. Війна в 1944 році розлучила матір із донею.

Волею долі Галина опинилась у Франції, де довелося самотужки вживатись у місцевий побут і вивчати французьку мову. Але вона завжди і скрізь не забувала про Україну, створювала українські осередки, підтримувала зв'язки з рідним краєм. Писала зворушливі листи до матері Платоніди Хоткевич, яка після заслання при сприянні харків'янина – ректора Львівського університету, члена-кореспондента АН УРСР Євгена Лазаренка з 1956 р. працювала завідуючою музеєм Івана Франка у Криворівні. Вона об'їздила гуцульські села, зустрічалася із ще живими учасниками Гуцульського театру, зокрема, із Минайлюком, Стусяком, Сінітовичем, Ясельською, і записала від них спогади.

За старанням П. Хоткевич на сцені обласного театру ім. І. Франка була здійснена постановка «Камінної душі». У Криворівні, як розповідають старожили, була вона доброю порадницею людям у багатьох справах, їздила у складі делеґації домагатися створення Верховинського району. Вона і мене захопила чудовими розповідями про Гуцульщину та Гуцульський театр Гната Хоткевича. Саме під її впливом почав я збирати відомості про аматорів Гуцульського театру. Видані згодом свої дослідження «Гуцульський театр Гната Хоткевича», «Гуцульщина у творчості Гната Хоткевича» та «Криворівня в житті і творчості українських письменників, діячів науки й культури» я передав Галині Хоткевич у Гренобль. Вона, як і мати Платоніда, мріяли про створення музею гуцульського театру Гната Хоткевича у Красноїллі, який відкрили в день 110-річчя з дня народження письменника 27.12.1987 р. Тоді створена мною експозиція цього громадського музею (за місцеві кошти і при сприянні онука аматора театру Михайла Володимира Сенітовича, який і зараз завідує цим музеєм) одержала схвальний відгук громадськості, в тому числі, і Галини Хоткевич, яка лише у 1989 році відвідала рідну Україну, побувала на Гуцульщині. У травні 1992 року вона брала участь у роботі Першого всеукраїнського конґресу писанкарів в Івано-Франківську, на якому представила свої оригінальні писанкові розписи.

При ближчому особистому знайомстві з панею Галиною, ми переконалися, що вона мала неабиякі таланти – музичні, педагогічні, збирала й поширювала колискові пісні, навчала писанкарства французьких дітей, доклала великих зусиль до увічнення пам'яті про свого видатного батька.

При особистих зустрічах та в листах Галина Хоткевич розповідала мені, що вона вчила французьких породіль українських колискових, пропаґувала українське мистецтва у Франції. Які старання вона робила, щоб гідно пошанувати творчу спадщину батька, як раділа успіхам аматорів Гуцульського театру з Красноїлля, які на її запрошення побували у Харкові. Вона була задоволена моїм доробком численних публікацій про Г. Хоткевича та Гуцульський театр, матеріалами фотодокументальної виставки «Гуцульський театр Гната Хоткевича», що експонувалася у багатьох містах.

Раділа Галина Гнатівна, коли довідалася про те, що Красноїльський театр 1999 р. вдруге підтвердив звання народного та успішно виступив з виставою «Гуцульський рік Г. Хоткевича» у Києві 26 березня 2000 року на Міжнародному театральному фестивалі «Мистецьке березілля». Здійснилась мрія Галини Хоткевич, коли актори Гуцульського театру зі згаданою виставою виступили у Харкові. З любов'ю і пієтетом ставилася вона до творчої спадщини свого батька, раділа, що вдалося втілити мрії її батька в життя. Про це свідчить її лист до автора.

«02.01.2004, Ґренобль

З найкращими новорічними та різдвяними побажаннями до хати Арсеничів! Най щастить у всьому та най сповняються всі мрії!

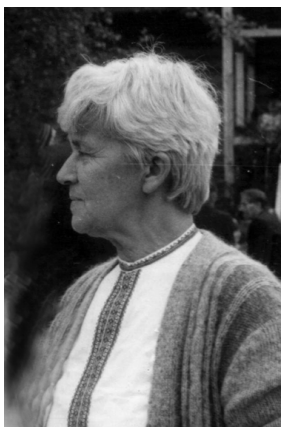
Оце, розбираючи всілякі папери, попав мені до рук Гуцульський календар 2000-го року. Там так файно про Гуцульський театр понаписано! Але ж тепер ще до того писання мають додатися новіші дії та подорожі «театру». Звичайно, йде мені про перебування гуцуликів у Харкові та околицях; про цю надзвичайно важливу подію, яка причинилася до невидимих, духовних струменів, які пов'язують нас, земних, із душами наших предків. Тепер, коли я буваю на рідній Україні, мій батько майже зовсім явно з'являється, коли я його прикликаю – але почав він це сам, без прикликання. Було це у Високому. Влітку, я проводила один тиждень у сусідів (через дві хати від Хоткевичевої). Гірко воно було – жити поруч з батьківською хатою – і не могти туди навіть увійти!

Якось іду від залізниці до тих сусідів по вулиці Гната Хоткевича, спека липнева! А йти д'горі (бо ж Високий виселок). Йду, шкутильгаю, і нараз відчуваю, що поруч праворуч іде батько – і він шкутильгає! Я на ліву ногу підпадаю, а він на праву! Подумавши таке, ми посміялися, ще згадали, що він по цій вулиці (ще тоді просто 10-тій) ходив-шкутильгав тисячі разів. А тут дійшли до роздоріжжя – треба ліворуч, бо з того боку і вхід до батькового музею (2 кімнатки), і до сусідів. Звертаю ліворуч – зирк – аж тато пішли просто, по головній вулиці – він може і з воріт увійти! – де схоче!

З того часу я його частенько прикликаю!

А ще було таке: Міжнародний конґрес писанкарів у Коломиї (Дуже моцне місто. Адже «коло» – то сонце, а «мия» («туіа») ще досі на усіх арабських мовах значить 100 (сто). Тож місто ста сонць! Енерґія там так і снує! Знали Ви, що вибудувано музей «Писанка» у Коломиї? Круглий, світлий – просторий, сміливий.

Після заключного зібрання йду собі і бачу – об'ява: у театрі ім. Гната Хоткевича – «Гуцульський рік»! Початок через кілька хвилин! Тату! Ходімо!

Підійшли (це поруч), беру квиток – а Гнат Мартинович вже пішов до залі! А я собі думаю: треба якось дати знати акторам, що з ними нині буде Хоткевич Гнат! Але як же це зробити? Касирші сказати? Що я привела з собою дух Хоткевича? – Подумає вона: «Пані трохи того...» Стою – не знаю, що думати, а біля входу стоїть така собі серйозна, адміністративного вигляду пані. Я до неї – і не надумала ніц іншого сказати, як: «Прошу пані, мені потрібно до пана директора». – «Та ж вистава вже ось починається!» – «Так, – кажу, – тому мені й треба зустріти директора». – «Але чому так негайно?!» – «Та я дочка Гна...» Пані тут зрозуміла, схопила мене за рукав і потягла на поверх, в директорську. «Ось, – каже, – донька Хот...» А я до нього: «Пане директоре, нас двох, зі мною прийшов і мій батько, і треба, щоби це знали усі актори нині!» Він все зрозумів – побіг до «юдиного віконечка» (це біля директорської, невеличке віконце, з якого видно всю сцену згори (видно, хто як грає – чи з повною душею, чи з думкою «Йой! А я ще барабульку не викопав за цими театрами!»)), – і вже сповіс-тив, кого треба. Відразу повів мене до залі й наказав не відходити при кінці. А як кінчилося дійство, то пані секретарка вже стояла за моїм кріслом і знов відвела до директорської, де були вже актори – дуже всі ми раділи зустрічі, а я питаю: «Чи знали всі, що Хоткевич був тутка з нами?» – Відповів мольфар: «Так! Отам в кінці першого ряду сидів, з паличкою!»

Ну, вже де дві, там і три казочки! Додаю Вам і третю. Там і пояснення, чому надзвичайно важливо, що Хоткевичева мрія таки здійснилася! Хоч і 80 років пізніше. Чи були які статті у пресі про подорож? Я маю лиш з обл. газети «Галичина» (26.12.2002), але не про Харків. Тож як потреба, можна десь надрукувати мою третю правду-казочку.

Зі світлими думками до Вас!
Галина Гнатівна»

Хай ця скромна розвідка про Галину Хоткевич, щиру українську патріотку, яка і поза межами України гідно намагалася утверджувати й примножувати національні святині своїх батьків та з щирістю душі прагнула робити Україну українською, буде замість нев'янучого вінка шани на її символічну могилу. Наслідуючи свого батька Гната Хоткевича, який зробив дуже багато у справі культурно-духовного єднання Галичини з Наддніпрянською Україною, вона заповіла розвіяти її прах у рідному Харкові, а другу половину – на могилі її матері в Івано-Франківську. Цим вчинком вона закликає до духовної єдності українців.

Петро АРСЕНИЧ

КОРОТКО: НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

НАШІ МИТЦІ У ДРОГОБИЧІ

У Дрогобичі в Палаці мистецтв відкрилась виставка картин семи художників з Івано-Франківська.

Один з учасників виставки – виходець із Дрогобича Володимир Лукань – доцент кафедри образотворчого мистецтва ім. М. Фіґоля Прикарпатського національного університету ім В. Стефаника, художник, мистецтвознавець. Працює в галузі ікономалярства на склі, живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва. У своїй творчості автор здебільшого звертається до сакральної теми, християнської міфології через особистісну авторську інтерпретацію давньомистецьких творів.

Ще один талановитий учасник виставки – також виходець з Дрогобича – скульптор Богдан Гладкий представив портрети творчих особистостей, друзів, колеґ.

Надзвичайно цікавими є роботи інших митців – Богдана Бринського, Володимира Сандюка, Олега Чуйка, Богдана Бойчука та Миколи Павлюка.

«АПОКАЛІПСИС» ТА «ОДКРОВЕННЯ» НА СЦЕНІ

На сцені Івано-Франківського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені Івана Франка пройшла прем'єра за однойменною книгою Марії Матіос «Нація». Режисер-постановник – директор театру, заслужений артист України Ростислав Держипільський.

Сценографію «Нації» здійснив заслужений діяч мистецтв України Олександр Семенюк.

Інсценізацію «Нації» можна сприймати як диптих до вже відомої драми Марії Матіос «Солодка Даруся». Це диптих не лише за сюжетно-історичною основою, єдністю інформаційного поля, але й за способом режисерського мислення. Від своєї художньої родички – «Солодкої Дарусі», яка має великий успіх в іванофранківців і гостей Прикарпаття, «Нація» відрізняється істотно. Зокрема, вона відбувається в умовно-символічному просторі, адже покликана узагальнити і пояснити широке, глобальне поняття.

Режисер Держипільський використав чотири новели з 2-х розділів книги: «Апокаліпсис» та «Одкровення».

ПОРЯТУЙМО ДУШІ

Нацкомісія з моралі має намір зобов'язати Інтернет-провайдерів обмежувати доступ до сайтів або їх частин, які комісія визначить як еротичні.

Про це йдеться в проекті змін до закону «Про захист суспільної моралі», повідомляють «Українські новини».

«Оператори і провайдери телекомунікацій зобов'язані вживати невідкладні (протягом доби) заходи для обмеження вільного доступу до електронних інформресурсів (їх частин), які комісія визначить еротичними», – йдеться в проекті.

Комісія також має намір зобов'язати провайдерів за наявності рішення суду обмежувати доступ абонентів до ресурсів, через які здійснюється поширення інформації, що завдає шкоди суспільній моралі, у тому числі, дитячої порнографії.

Законопроектом також пропонується зобов'язати провайдерів за запитом правоохоронних органів або за запитом суду надавати інформацію, за допомогою якої можна встановити тип послуги, яку надає провайдер, та особу її користувача.

Комісія також ініціює створення єдиної спеціалізованої інформаційно-телекомунікаційної системи даних щодо стану суспільної моралі, до якої буде вноситися інформація про продукцію і видовища еротичного або сексуального характеру і яка має фінансуватися з держбюджету.

Як відомо, комісія з моралі вимагає заборонити показ по телебаченню насильства та тіл померлих у денний час.

ПОКЛИКАННЯ

З БОЖОЮ ІСКРОЮ

Мистецька зала обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка у ці дні стала не тільки храмом книги, але й храмом ікон. В ошатних окладах, оздоблених бісером, в сяйві аури добра і величі звертають свій погляд до глядача Мати Божа Почаївська, Пресвята Богородиця Іверська, Мати Божа Гошівська, Єрусалимська Матір Божа та лики святих. А творцем цієї краси є читачка бібліотеки, мисткиня, чарівна жінка – пані Надія Садов'як, яка вже п'ять років як серцем, розумом і працею рук, поринаючи в розмаїття бісеринок, творить красу. І, як сказав отець Роман Терлецький, благословляючи відкриття виставки, кожна ікона створена з чистим серцем і любов'ю, як дотик до вічності й подяка Богові за великий талант, як молитва.

Відповідаючи на запитання, з чого почалось опанування техніки бісероукладання, адже за фахом вчитель музики, мати двох дітей (донечки Настусі й сина

Мати Божа Почаївська

Надія Садов'як із сестрою Галиною на відкритті виставки

Олега), завжди заклопотана домашніми справами й допомогою людям, пані Надія щиро зізналася, що завжди одержувала задоволення й знаходила душевну рівновагу, молячись перед іконами, переглядаючи репродукції картин. Але саме від сина вона перейняла цю техніку і він є її першим учителем. Мати гордиться їхніми спільними іконами «Архангел Михаїл» і «Мати Божа з Ісусом». Загалом за п'ять років було створено близько 200 таких робіт, а на виставці – лише 35, бо багато їх стали оберегами, посланнями з рідної землі в різних куточках світу. Адже з 2007 р. пані Надія виставляє свої роботи на Прикарпатському вернісажі, на фестивалі «Галицька старовина», її роботи замовляють різні люди, бо кожному хочеться мати таку ошатну ікону своєї охоронниці або охоронця та ще й опис святої чи святого. Тож авторка не тільки дарує красу, але й подає інформацію про святих і розширює знання поціновувачів її таланту.

Для пані Надії дуже приємно, що на її першій персональній виставці, яку їй запропонували відкрити в бібліотеці, були присутні рідні люди, а це батько, сестра, діти, похресники, друзі. Зрештою, усі, хто захоче торкнутися серцем і зором цих чудових ікон, обрамлених бісером, можуть завітати сюди. Бо таки варто побути наодинці з красою і святістю й отримати енергетичний заряд до творчості, яка нуртує в кожній людині й розкривається тільки в любові й прагненні поділитись із ближнім.

Любов ЗОРІНА

ПОРАДИ ДО ЧАСУ

МЕРТВІ БДЖОЛИ НЕ ГУДУТЬ, ЗАТЕ ЛІКУЮТЬ

Як відомо, всі продукти бджільництва є дуже ефективні при лікуванні багатьох захворювань. Але є продукти бджільництва, про які практично нічого не відомо. Наприклад, підмор, тобто мертві тіла бджіл.

Цієї зими у багатьох пасічників загинуло чимало сімей бджіл. Причини різні. Приміром, у пасічника Василя, що на Опіллі, з 54 сімей загинуло 25. Це велика прикрість, та водночас багато лікувальної сировини, яку викидають.

Апітерапія давно вважає бджолиний підмор потужними ліками. Нині з лікувальною метою використовують кілька варіантів підмору: відвар підмору, смажені тіла бджіл, розпар, лінімент, спиртовий екстракт.

Бджолиний підмор застосовується у випадку аденоми передміхурової залози, хронічних захворювань легенів, печінки, шлунково-кишкового тракту, м'язового апарату й центральної нервової системи.

При лікуванні короткозорості смажені тіла бджіл використовують за такою методикою: 1 чайну ложку підмору смажать в 50 мл олії протягом 5–6 хвилин, потім остуджують і подрібнюють. Вживають по чайній ложці до їжі, запиваючи молоком, впродовж 1–2 місяців. Курс лікування можна повторити через 2–3 місяці.

При маститі й панарицію, варикозному розширенні вен вживають розпар підмору. Розпарені в гарячій воді тіла бджіл зазвичай накладають на ділянку запалення. 100 г підмору заливають дуже гарячою водою і настоюють 15 хвилин. Потім отриману масу ледь відтискають через марлю. Потрійний шар марлі накладають на хворе місце і на нього кладуть згорток із відтисненими бджолами, накривають поліетиленовою плівкою і закріплюють еластичним бинтом. Компрес залишають до вистигання.

При болях у суглобах, тромбофлебітах використовують лінімент із бджолиного підмору. Тіла бджіл розтирають на порошок, змішують з гарячою оливковою олією (столова ложка порошку на 200 мл олії). Зберігають у флаконі з темного скла в холодильнику. Втирають при болях (попередньо підігрівши).

Для стабілізації кров'яного тиску, при серцево-судинних захворюваннях, захворюваннях нирок, судин головного мозку допоможе екстракт бджолиного підмору. Вживають його по 15–20 крапель після їжі протягом 1–2 місяців. Екстракт призначають людям похилого віку щодня впродовж 6–12 місяців у дозі, відповідній до віку людини – по 1 краплі на рік життя (наприклад, для сімдесятирічної людини – 70 крапель). Після курсу лікування люди стають активнішими, їхні звичні хвороби полегшуються.

Для приготування екстракту столову ложку подрібненого в порошок підмору залити склянкою 40-градусної горілки й настояти протягом двох тижнів. **Екстракт застосовують для лікування передміхурової залози і статевих порушень – імпотенції та фригідності.**

При аденомі передміхурової залози, хворобах нирок, гломерулонефриті й ожирінні вживати відвар з підмору бджіл. 1 столову ложку підмору залити 0,5 л окропу, довести до кипіння і варити на слабкому вогні протягом двох годин. Потім залишити для охолодження при кімнатній температурі на 1–2 години. Процідити й пити відвар по 1 столовій ложці двічі на день протягом місяця.

Настій з підмору бджіл готуємо так: у будь-який посуд (наприклад, банку 0,2, 0,5, 0,7 л) до половини ємності насипати бджіл і залити спиртом (вище підмору на 3 см). Настояти 15 днів у темному місці, потім процідити. Пити настоянку дорослим тричі на день по 1 столовій ложці за 30 хв. до їжі поки не настане полегшення.

Переконаний, з вірою та молитвою будете здорові.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

* * *

Отче наш, Тарасе, що єси у Каневі
На високій Дніпровській горі,
Дай нам духу в надгробнім камені
Утвердитись на власній землі.

Дай нам волі і дай нам силу
Обійнятись від сходу до заходу,
Щоб не рити «розриту могилу» –
Україну нашу беззахисну.

Дай нам віри і дай нам розуму
Всім до одного взятись за руки.
Дай нам мову єдину кожному,
Щоб настав наш Великдень злуки.

* * *

Щастя, як сон,
А доля, як шлях –
Довгий, важкий, каменистий.
Молодість – льон,
Поки квітне в полях.
Старість – пора падолисту.
Радість – сонце,
А горе – гроза
Чорна, страшна і бурхлива.
Ласка – віконце,
В якому чека
Вірне дівча чорнобриве.
Смуток, як ніч,
А зустріч – весна
Вся у надії, чеканні.
Вірність пліч-о-пліч – свята,
Зрада – в твоєму мовчанні.
Віра – душа,
Надія – як цвіт,
Випаде, плодом зародить.
Гордість – змія,
Розум – це світ,
В якому за руку нас водить.

* * *

Тривога в душі поселилась у мене
І залякати хоче серденько моє,
Що ніби вже свій час воно відбило,
Що час спокою й тиші настає.

Що сонце бачу, мабуть, я востаннє,
Бо час прийшов заходити йому,
Бо гаснуть мрії, хмаряться бажання,
Останню пісню слухаю сумну.

Та вірю я в весняний світлий день
Струмочками нам радість задзвенить,
І буде віра, доля у людей,
І з ними я ще довго буду жить.

Йосиф КАЧМАР,
м. Івано-Франківськ

ДО ДЖЕРЕЛ

ВЧИМО ГАЇВКИ

(Закінчення. Поч. у № 10, 11)

ОЙ ДИВ-ДИВ, ТА Й НЕ ВДАВ

Виконують старші дівчата і молоді молодиці всі три дні свят.

Учасники стають в коло і співають гаївку. Ведуча в колі відтворює все, про що вони співають. На кожен куплет вибирають нову ведучу. Граються, поки не набридне.

ШВЕЦЬ

Граються ґазди і старші парубки. Учасники стають на коліна, утворюючи коло. Перед собою стелять петек (свитку) – це «комора». З носових хусточок, або з поясів, скручують «шило». Посередині стоїть «швець», у нього пропало «шило». Хтось з учасників б'є його тим «шилом» і швиденько ховає в «комору», передаючи іншому. Якщо «швець» вгадав, у кого «шило», то вгаданий стає на місце «шевця», і гра продовжується.

ОБОРІГ

Граються тільки молоді ґазди і старші парубки увечері третього дня свят. Ця гра є сиґналом того, що свято закінчилось. Учасники стають в шеренгу. Руки кладуть одне одному на плечі, як при «аркані». Зверху першому рядові на плечі стає другий ряд. Якщо учасники спритні, то може бути і третій ряд. Ця піраміда-«оборіг» рухається довкола церкви в бік воріт, ніби виганяючи всіх з церковного двору. Перед «оборогом» ідуть всі, хто є там на той час. Вони рухаються дорогою з села, поступово розходячись по хатах. Тепер можна буде гратися під церквою аж наступного року.

ГАЇВКИ

«Перепілка»

Наша перепілка,
Наша біла зірка,
Та й миленький іде –
Черевички несе,
Тут була, тут нема
Перепілонька.

«Качур»

Пливе, пливе качур
В гороховім вінку,
Вибирай си, качурику,
Щонайкращу жінку,
Котру ймеш, обіймеш,
Поцілуєш, та й візьмеш.
Пливе, пливе качур
В гороховім вінку,
Воду попиває, горох поїдає.
Хап собі, лап собі
Щонайкращу панну.

«Плеска»

Вилетіла плеска з темного ліска,
Ой, як же вона та й голівку несла?
Ой, так та й отак,
Та й голівку несла.

Далі пісня повторюється спочатку, тільки з іншими елементами.

Рученьки несла…
Черевко несла…
Ніженьки несла.

Гаївки, які виконуються під час «вербової дощечки», «огірочків» та «сливки»

Наш їгомосць гожі
Принесли нам рожі.
Пасочки посвятили,
Гаївки розпочєли.

Ой, на горі жито, жито,
На долині овес,
Як всі дзвони задзвонили,
Кажуть: «Христос воскрес!»
Як всі дзвони задзвонили,
Аж чути на гору.
Збирайтеся, люди добрі,
До Божого гробу.
Слухайте науки,
Як Йсус Христос на престолі
Терпів за нас муки.

Соловею маленький,
маленький,
Маєш голос тоненький,
тоненький.
Защебечи ти мені, ти мені,
Бо я в чужій стороні, стороні.
Бо я в чужій стороні, стороні,
Нема роду при мені, при мені.
Нема роду-родини, родини,
Ні шлюбної дружини, дружини.

А ми сего рік чекали
Абисмо сі жука грали,
Грай, жуче, грай.
Від неділі до вівтірка,
Нема паски, лишень шкірка,
Грай, жуче, грай.

Ой, грай жуче, грай небоже,
Най ти Господь допоможе,
Грай, жуче, грай.
Ой, пішов жук топитисі,
А жучиха дивитисі.
Грай, жуче, грай.
Чекай, жуче, не тописі,
Хоч на мене подивисі,
Грай, жуче, грай.
Ой скочив жук в ополонку,
А жучиха за головку,
Грай, жуче, грай.
А під мостом чорні раки,
Чого дівки не однакі?
Одна менша, друга більша,
Кучерява найфайніша,
Грай, жуче, грай.
Наші верби груші родє,
Наші хлопці босі ходє,
Грай, жуче, грай.
Наші верби голінаті,
Наші хлопці кострубаті,
Грай, жуче, грай.
Наші хлопці довгоп'єті,
Та й не годні дівку ймити,
Грай, жуче, грай.
Чи так у вас, так, як у нас,
На Великдень дзвонять?
Чи так у вас, так, як у нас,
За дівок говорять?
Чи так у вас, так, як у нас,
Плоти городжені?
Чи так у вас, так, як у нас,
Дівки обсуджені?
Ой, що ж тото за зіллєчко,
Що по плоті в'ється,
Ой, що ж тото за парубок,
Що з дівки сміється.
Ой, що ж тото за городець
Повен повитиці,
Ой, що ж тото за парубок
Любит молодиці?

На камені стояла, стояла,
Білі ніжки вмивала, вмивала.
Ніжки ж мої білії, білії,
Кому будуть милії, милії.
Молодому – дай Боже,
дай Боже,
А старому – брунь Боже,
брунь Боже.

Ой, копала коріння, коріння,
З-під білого каміння, каміння.
Ой, копала ніч та й день,
Ніч та й день,
Викопала лиш оден, лиш оден.
Полоскала на ріці, на ріці,
Варила'м го в молоці, в молоці.
А ще корінь не скипів, не скипів,
А вже милий прилетів, прилетів.
Ой, чого ж ти прилетів, прилетів,
Як ти мене не хотів, не хотів?
Не сам же я прилетів, прилетів.
Приніс мене сивий кінь, сивий кінь.
Приніс мене сивий кінь, сивий кінь,
До милої на поклін, на поклін.
А у мене на городі
Курочки гребутсі,
Дала би'м ти писаночку –
Кури не несутсі.
Дала би'м ти писаночку,
Ой, дала та й дала,
Кури ми сі не нанесли,
То я не писала.

Ой, чого ж ти, зозулько,
не куєш,
А чи ж бо ти весноньки
не чуєш?
В мене весна погода, погода,
Як дівчина молода, молода.
В мене весна вітрова, вітрова,
Як дівчина вийтова, вийтова.

Зібрала Надія ГАРІДЖУК